

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT57 4010 0510 0467 0211 Luminor Bank As kodas 40100
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2019-01- Nr.

Į 2019-01-09 Nr. (12)-D8-129

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1707“](#) projektą (toliau – nutarimo projektas), teikia pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-1707 (toliau – įstatymo projektas) siūloma atsisakyti galimybės asmenims kreiptis į teismą dėl sodybos buvimo juridinio fakto nustatymo ir tuo pačiu palikti galimybę buvusias sodybas atstatyti tik tiems asmenims, kurių turėtų sodybų buvimo faktą patvirtina išlikę archyviniai dokumentai. Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas kritikuotinas *asmenų lygiateisiškumo* principo kontekste, kadangi nustato skirtingas subjektinės teisės atstatyti buvusią sodybą įgyvendinimo sąlygas asmenims, kurie atitinka įstatymo šiai teisei įgyti nustatytą esminį reikalavimą dėl sodybos turėjimo praeityje, tačiau neatitinka vien formalių reikalavimų jai įgyvendinti, t. y. turėtos sodybos buvimo faktą patvirtinantys archyviniai dokumentai neišliko (*dažnu atveju – dėl nuo asmenų nepriklausančių aplinkybių*).

Nesutiktina su įstatymo projekto aiškinamojo rašto teiginiu, kad atsisakius juridinio fakto nustatymo bus užkertamas kelias „akivaizdžiam piktnaudžiavimui, kuriam prielaidas sukūrė įstatyme numatyta galimybė sodybų egzistavimą patvirtinti *aiškiai neapibrėžto juridinio fakto nustatymo būdu*“. Pažymėtina, kad juridinio fakto nustatymo sąlygos ir procedūros detalčiai atskleistos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse. Pagal Civilinio proceso kodekso 445 straipsnį teismas nustato juridinę reikšmę turinčius faktus tik tada, kai pareiškėjas negali kitokia tvarka gauti tuos faktus patvirtinančių reikiamų dokumentų arba kai negalima atkurti prarastų dokumentų. O pagal to paties kodekso 448 straipsnio 1 dalį, tais atvejais, kai teismas pripažįsta

faktą esant nustatytą, jis turi sprendime nurodyti įrodymus, kuriais remiantis faktas pripažintas nustatytu. Taigi, teismai sodybos buvimo juridinį faktą patvirtinti gali tik tuo atveju, jeigu teismo proceso metu sodybos egzistavimo praeityje faktas yra įrodomas.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslingiau nutarimo projekte Vyriausybės poziciją formuluoti kaip nepritariamą įstatymo projektui.

2. Jeigu vis dėlto būtų neatsižvelgta į šios išvados pirmąją pastabą:

2.1. Nutarimo projekto 2 punkte žodis „sąvoką“ keistinas į „sąvokos apibrėžimą“, kadangi minėtu punktu siūlomi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 52 dalyje įtvirtintos sąvokos apibrėžties, bet ne pačios sąvokos „buvusi sodyba“ pakeitimai.

2.2. Vadovaujantis teisėkūros sistemiškumo principu, nutarimo projekto rengėjams siūlome įvertinti, kiek ir kokių teisės aktų (*Vyriausybės nutarimų, ministro įsakymų*) reikėtų priimti įstatymo projektui įgyvendinti. Įvertinus įgyvendinamiesiems teisės aktams parengti ir patvirtinti būtiną laiką, Nutarimo projektas papildytinas atitinkamu siūlymu keisti įstatymo projekto 2 straipsnyje nurodytus įstatymo projekto įsigaliojimo bei įgyvendinamųjų teisės aktų parengimo terminus.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius